

प्र.१ अ) ललित कला म्हणजे काय ? ते सांगून साहित्याचा आशय आणि साहित्याची अभिव्यक्ती या संज्ञांचा (१५)
परिचय करून द्या.

किंवा

ब) इतर ललित कलांपासून साहित्याचे वेगळेपण स्पष्ट करून साहित्य आणि दृश्यकला यांचा परस्पर संबंध सविस्तर लिहा.

प्र.२ अ) साहित्य म्हणजे काय ते सांगून साहित्याची भाषा आणि शैली यांचा परस्पर संबंध स्पष्ट करा. (१५)

किंवा

ब) साहित्याच्या विविध व्याख्या सांगून बोलभाषा, लिखित भाषा आणि साहित्याची भाषा यांची वैशिष्ट्ये सविस्तर लिहा.

प्र.३ अ) "साहित्यामध्ये लेखकाच्या अनुभवाला आविष्कृत केलेले असते" या विधानाचा परामर्श घ्या. (१५)

किंवा

ब) संस्कृती म्हणजे किंवा काय ते सांगून साहित्य आणि संस्कृती यामधील परस्पर संबंध स्पष्ट करा.

प्र.४ टीपा लिहा. (प्रत्येक गटातील एक) (१५)

अ) साहित्याची अभिव्यक्ती

किंवा

साहित्य आणि दृश्यकला

ब) साहित्य आणि लेखन शैली

किंवा

साहित्यातील अभिजाततावाद

क) प्रतिभेसंदर्भात भारतीय साहित्य शास्त्रज्ञांची मते

किंवा

साहित्याच्या आस्वादा संदर्भात भारतीय साहित्य शास्त्रज्ञांची मते

प्र.५ अ) खालील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही पाच) (१०)

१. भाषा म्हणजे काय ?

२. साहित्याचे मुलभूत घटक कोणते ?

३. दृश्यकला कोणकोणत्या आहेत ?

५. आशय विरहीत रचना ही साहित्यात कशी म्हणावी लागेल ?

६. भाषा या माध्यमामुळे साहित्य कसे असते ?

७. साहित्याच्या माध्यमाची दोन वैशिष्ट्ये सांगा ?

८. संवेदनांचे विश्व उभारण्यापेक्षा लेखकाने कोणत्या गोष्टींवर भर दिला पाहिजे ?

ब) योग्य पर्याय निवडा

(५)

१. ने काव्याचे आत्मतत्त्व म्हणून रीती तत्त्वाचा पुरस्कार केला.

१) वामन २) विश्वनाथ ३) आनंदवर्धन

२. काव्याचा आत्मा ला म्हटले आहे.

१) औचित्य २) ध्वनी ३) रस

३. ही संज्ञा आकार या अर्थाने वापरली जाते ?

१) भावना २) अविष्कार ३) घाट

४. यांनी साहित्याची सात अंगे सांगितली आहेत.

१) प्रा. गंगाधर पाटील २) आचार्य अत्रे ३) प्रा. गंगाधर गाडगीळ

५. संबंध जोडणाऱ्या घटकाला म्हणतात.

१) संवाद २) माध्यम ३) शब्द

